

Linn Ehde
Hållbarhetsstrateg
linn.ehde@trelleborg.se

Kommunstyrelsen

Fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har uppdragit åt kommundirektören att ta fram förslag till fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling. Nedan föreligger förslag till fördjupning i korthet:

En kartläggning av hur kommunkoncernen arbetar med deltagande och delaktighet genomförs i syfte att få en samlad helhetsbild av det lokala demokratiframjande arbetet.

Ansvariga tjänstepersoner på kommunledningsförvaltningen kartlägger hur kommunens förtroendevalda, förvaltningar och bolag arbetar med medborgardialog och delaktighet idag, vilka målgrupper som nås och vilka plattformar och metoder som används.

Medborgarperspektivet kartläggs genom intervjuer och enkätundersökningar om hur olika grupper av medborgare deltar i den lokala samhällsutvecklingen och har dialog med representanter för kommunen. Detta görs i samverkan med kommunens operativa verksamheter och lokala föreningar för att få en bred och representativ nulägesbeskrivning av hur olika kommuninvånare är och vill vara delaktiga i kommunens utveckling.

Ytterligare information och kommunledningsförvaltningens förslag till fördjupning i sin helhet, finns under rubriken *Ärendet* i kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse.

Beslutsunderlag

Kommunledningsförvaltningens tjänsteskrivelse, Fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling, KS 2022/662, 2023-03-23
Protokollsutdrag kommunstyrelsen 2022-05-04, § 114, Initiativärende (S), Deltagande i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin, KS 2022/206

Initiativärende (S), Deltagande i regeringsuppdraget; Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin, KS 2022/206, 2022-03-02

Kommunledningsförvaltningens förslag till beslut

Kommunstyrelsens arbetsutskott föreslår besluta att föreslå kommunstyrelsen besluta

att uppdra till kommundirektören att genomföra föreliggande förslag till fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling

att uppdra till kommundirektören att återrapportera arbetet till kommunstyrelsen i april 2024.

Beslutet skickas till

Kommunledningsförvaltningen, tillväxtavdelningen
Samtliga nämnder

Ärendet

Bakgrund

Trelleborgs kommun deltar i regeringsuppdraget *Delaktighet och deltagande i den lokala demokratin* enligt kommunstyrelsens beslut den 4 maj 2022, § 114. Enligt beslutet deltar Trelleborg på nivå 2 med anledning av begränsade resurser (arbetstid) hos berörda tjänstepersoner. Det innebär att kommunen står för alla omkostnader, följer arbetet och deltar i mån av tid. Regeringsuppdraget pågår under tre år och genomförs av Jämställdhetsmyndigheten. Det syftar till att bygga systematisk kunskap om delaktighet och deltagande i lokalsamhället genom intervjuer och enkäter bland kommuninvånare och förtroendevalda.

Kommunstyrelsen beslutade också att ge kommundirektören i uppdrag att utforma ett förslag till fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling utifrån pågående uppdrag.

I Trelleborgs kommunkoncern pågår arbete med delaktighet och demokratiutveckling dagligen i de flesta olika verksamheter. Några exempel är medborgarförslag och medborgarbudgeten *En miljon idéer* som uppmuntrar enskilda kommuninvånare och skolor och föreningar på landsbygden att utforma förslag till investeringar som gynnar lokalsamhället. I sociala insatser är brukarinflytande rutin, och inom skola och fritidsverksamheter är barns och ungas delaktighet väl förankrat i styrdokument och lagar som barnkonventionen. Kommunens förtroendevalda politiker bidrar också ständigt till demokratiutveckling i sina samtal med kommuninvånarna.

Det här är bara några exempel, men genom att fördjupa demokratiarbetet kan kommunen utforma långsiktiga, systematiska arbetsätt i dialog med berörda aktörer (som medborgare, företag, myndigheter och föreningar) för att öka delaktighet, kanalisera engagemang och bredda förankring i frågor som berör många kommuninvånare.

Ett fokus på demokrati och dialog är också relevant utifrån det nationella arbete som pågår genom Kommittén ”Demokratin 100 år – samling för en stark demokrati” och den statliga utredningen *Vår demokrati – värd att värna varje dag* (SOU 2022:28). Några områden som utredningen belyser som viktiga är kunskap om demokrati och engagemang för dialog och delaktighet, samordning och samverkan i arbetet, och att hela landet (i lokal kontext hela kommunen) inkluderas.

Förslag till fördjupning

Nedan föreligger förslag till fördjupning av kommunens arbete för ökad delaktighet och demokratiutveckling:

Även om mycket görs för att främja delaktighet och dialog med medborgare finns ingen samlad helhetsbild och nulägesbeskrivning av det pågående arbetet. En kartläggning av hur kommunkoncernen arbetar med deltagande och delaktighet behövs för att stärka demokratiarbetet och prioritera insatser.

Ansvariga tjänstepersoner på kommunledningsförvaltningen föreslås kartlägga hur kommunens förtroendevalda, förvaltningar och bolag arbetar med medborgardialog

och delaktighet i dag, vilka målgrupper som nås och vilka plattformar och metoder som används.

Medborgarperspektivet kartläggs vidare genom intervjuer och enkätundersökningar om hur olika grupper av medborgare deltar i den lokala samhällsutvecklingen och har dialog med representanter för kommunen. Detta föreslås göras i samverkan med kommunens operativa verksamheter och lokala föreningar för att få en bred och representativ nulägesbeskrivning av hur olika kommuninvånare är och vill vara delaktiga i kommunens utveckling. Informationsinsamling föreslås ske genom exempelvis att

- intervjuer med kommunens olika verksamheters målgrupper, representanter för föreningar, byalag och andra intressegrupper genomförs för att nå en rad olika medborgargrupper i olika åldrar och livssituationer.
- enkätundersökningen LUPP (lokal uppföljning av ungdomspolitik) genomförs under höstterminen 2023 i samverkan mellan arbetsmarknads-, kommunlednings-, bildnings- och kultur- och fritidsförvaltningen. LUPP tillhandahålls av Myndigheten för ungdoms- och civilsamhällesfrågor i syfte att få kunskap om ungas livsvillkor och perspektiv på delaktighet. Undersökningen har genomförts vid flera tillfällen, senast hösten 2019 med kommunens gymnasieelever. Resultatet visade att unga i Trelleborg i något större utsträckning än rikssnittet är intresserade av att påverka frågor som rör kommunen, men att många inte vet vart de ska vända sig. Resultatet av en ny LUPP väntas bidra till aktuell kunskap om ungas deltagande och bli ett stöd i att prioritera åtgärder kring ungdomspolitiska frågor.
- samtliga förtroendevalda genomför en enkätundersökning om förutsättningar för politiskt deltagande i den lokala demokratin. Enkäten skickas ut under år 2024 och efter resultatsammanställning utvärderas huruvida en enkätundersökning ska genomföras löpande en gång per mandatperiod.

Resultatet från inventeringen rapporteras till kommunstyrelsen i april 2024 och utifrån dess resultat ska sedan fortsatt prioritering av utvecklingsarbetet ske.